

سوالات درس ۱۰

۱- کشور ما ایران چند کیلومتر مربع وسعت دارد؟

۱/۶۴۸/۱۹۵ کیلومتر مربع

۲- کشور ما در سال ۱۳۹۰ چند نفر جمعیت داشت؟

۷۵ میلیون نفر

۳- کشور ما در سال ۱۳۹۰ چند شهر و روستا داشت؟

بیش از ۱۳ ۰۰ شهر و ۵۰،۰۰۰ روستا

۴- تقسیم بندی کشور چرا و چگونه صورت گرفته است؟

برای ادارهٔ بهتر کشور، آن را به بخشهایی تقسیم کرده اند که به آن استان می گویند. استان به وسیلهٔ استانداری اداره می شود. هر استان نیز به چند شهرستان تقسیم میشود. در هر شهرستان تعدادی شهر و روستا وجود دارد.

۵- شهرداری چگونه موسسه ای است؟

شهرداری مؤسسه ای است که برای ادارهٔ بهتر شهر به وجود آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند.

۶- وظیفه کارکنان شهرداری چیست؟

کارکنان شهرداری تلاش می کنند تا ما در شهری زیباتر با آسایش زندگی کنیم.

۷- مهم ترین خدمات شهرداری را ذکر کنید.

• احداث و تعمیر یا آسفالت خیابان ها، پل ها، تونل ها و پیاده رو ها برای رفت و آمد بهتر
شهروندیان

• ایجاد فضای سبز و کاشتن درخت و نهال در مکان های مختلف شهر و احداث بوستان (پارک)، و زمین بازی کودکان

• نظافت کوچه ها و خیابان ها و جمع آوری و دفع زباله ها

• نظارت بر ساخت و سازها یعنی اگر افراد بخواهند ساختمانی برای محل سکونت یا کسب و کار

خود بسازند باید از شهرداری «پروانه ٔ ساختمان *» بگیرند.

- ایجاد فرهنگ سراها و خانه های سلامت برای اوقات فراغت مردم
- نظارت بر حمل و نقل عمومی (اتوبوس، تاکسی، مترو) برای رفت و آمد مردم

۸- شهرداری هزینه خدماتی را که به مردم ارائه می کند چگونه تأمین می کند؟
شهرداری برای انجام این خدمات باید پول زیادی هزینه کند. شهرداری بخشی از درآمد خود را از مردم دریافت می کند. برای مثال شهرنشینان باید هر سال مبلغی به عنوان عوارض نوسازی به شهرداری بپردازند.

۹- روستاها چگونه اداره می شوند؟
در روستاها، شورای اسلامی روستا وجود دارد. ریش سفیدان و افراد با تجربه و مورد اعتماد روستا دور هم جمع می شوند و برای بهتر شدن وضع روستای خودشان، اقداماتی از قبیل ساختن یا تعمیر حمام، پل، و مدرسه، مسجد، قنات و اموردیگر، تصمیم گیری می کنند.

۱۰- ایران از نظر پستی و بلندی به چند بخش تقسیم می شود؟
الف - مرتفع و بلند ب - پست و هموار

۱۱- نواحی مرتفع و بلند شمال ایران کدامند؟
کوههای آذربایجان (شمال غرب)
رشته کوه البرز (شمال)
کوههای خراسان (شمال شرق)

۱۲- قله های آتشفشانی کوههای آذربایجان کدامند؟
سهند - سبلان

۱۳- کدام رشته کوه مانند دیوار، دریای مازندران را از قسمت های داخلی کشور جدا میکند؟
رشته کوه البرز

۱۴- قله های مهم رشته کوه البرز را نام ببرید.
دماوند - توچال - علم کوه

۱۵- دامنه های شمالی و جنوبی البرز چه تفاوتی باهم دارند؟

در دامنه های شمالی رشته کوه البرز که رو به دریا قرار دارد، برف و باران فراوان می بارد. این دامنه ها پوشیده از جنگلهای انبوه است؛ به عکس، دامنه های جنوبی البرز بدون رطوبت مانده و فقط در فصل زمستان برف و باران دریافت می کند و در نتیجه پوشش گیاهی کمتری دارند.

۱۶- نواحی بلند و مرتفع غرب ایران چه نام دارد؟ جهت آن چگونه است؟ و وضعیت بارش آن را ذکر کنید.

رشته کوه زاگرس در غرب ایران کشیده شده است و جهت آن شمال غربی جنوب شرقی () است. در دامنه های شمال غربی برف و باران فراوانی می بارد اما هر چه به سمت جنوب زاگرس پیش می رویم از میزان برف و باران کاسته می شود.

۱۷- قله های بلند زاگرس را نام ببرید؟

هزار و لاله زار - دنا - زرد کوه

۱۸- قله های بلند نواحی مرکزی ایران را ذکر کنید.

شیرکوه - کرکس

۱۹- قله های بلند نواحی جنوب شرقی ایران را نام ببرید.

تفتان

۲۰- نواحی پست و هموار ایران شمال کدام ناهمواری ها است؟

شامل دشت ها و جلگه هاست

۲۱- دو دشت وسیع ایران را نام ببرید.

دشت کویر - دشت لوت

۲۲- آیا همه نواحی پست و هموار ایران برای کشاورزی مناسب است؟

برخی از دشتهای به دلیل داشتن خاک مساعد و آب و هوای مناسب حاصلخیزند. جلگه ها نیز زمین های حاصلخیز و مناسبی برای کشاورزی هستند.

۲۳-جلگه چگونه تشکیل میشود؟

رودها خاکها را شسته با خود حمل و در کنار رود ویا سواحل دریا ته نشین می کنند که این آبرفتها تشکیل جلگه را میدهد که امکان رشد گیاه در این مکانها به دلیل حاصلخیز بودن خاک بسیار زیاد است.

۲۴-معمولا از کدام بخش از مناطق کوهستانی برای چرای دامها استفاده می شود؟
در کوهپایه ها یعنی زمینهایی که از یکسو به کوه ها و از سوی دیگر به دشتهامربوط میشود، علفزارهایی روئیده است که از آنها به عنوان چراگاه استفاده می شود.

۲۵-ایران در کدام جهت قاره آسیا قرار دارد؟
در جنوب غربی قاره آسیا

سوالات درس ۱۱

۱-زیستگاه (زیست بوم) چیست؟
به منطقه بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند،زیستگاه (زیست بوم) می گویند.

۲-مهمترین عاملی که موجب گوناگونی وتنوع زیستگاه ها در کشور شده چیست؟
تنوع آب و هوایی

۳-وظیفه کارشناسان هواشناسی در ایستگاههای هواشناسی چیست؟
هر روز عناصر مختلف مثل دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت وزشباد و سرعت وزش باد را اندازه گیری می کنیم. سپس این اندازه ها را ثبت می کنیمو روی آنها محاسباتی انجام می دهیم.

۴-مهمترین عناصر آب وهوا چیست؟
دما وبارش

۵- آب و هوای یک منطقه چگونه مشخص می شود؟
با اندازه گیری میزان دما و بارش یک مکان، در طی ماه و سال می توان پی برد که آب و هوای آنجا چگونه است.

۶- میزان دما و بارش چگونه نشان داده می شود؟
به صورت نمودار

۷- به طور کلی ایران را می توان به چند ناحیه آب و هوایی تقسیم کرد؟
الف- معتدل و مرطوب خزری
ب- معتدل و نیمه خشک کوهستانی
ج- گرم و خشک داخلی
د- گرم و شرجی سواحل جنوب

۸- ناحیه آب و هوایی معتدل و مرطوب خزری در کدام قسمت ایران واقع شده است و ویژگی آن چیست؟

این ناحیه در کنار دریای خزر بین کوه های البرز و دریا واقع شده است و در تمام ماه های سال بارندگی دارد. بنابراین، مرطوب ترین ناحیه آب و هوایی ایران به شمار می آید. البته میزان بارندگی از غرب به شرق این ناحیه کاهش می یابد. ناحیه خزری، تابستان ها و زمستان ها معتدل دارد.

۹- آیا در ناحیه خزری محصولات کشاورزی نیاز به آبیاری دارند؟
در ناحیه خزری، برای کشت بیشتر محصولات کشاورزی از آب باران (دیم) استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند برنج به آبیاری نیاز دارند.

۱۰- ناحیه آب و هوایی معتدل و نیمه خشک کوهستانی در کدام قسمت ایران واقع شده و ویژگی آن چیست؟

این ناحیه، کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آنها را در بر می گیرد. در برخی ارتفاعات این ناحیه در هنگام زمستان برف زیادی می بارد و یخبندان های شدید به وجود

می آید. به همین دلیل دارای زمستان های سرد و تابستا نهایی معتدل است. این ناحیه، با آنکه تقریباً ۹ ماه از سال باران دارد، در تابستا نها خشک است

۱۱- چرا در ناحیه معتدل ونیمه خشک کوهستانی امکان کشت دیم وجود دارد؟
به دلیل بارش کافی در طی سال

۱۲- پوشش گیاهی در ارتفاعات ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چگونه است؟
در ارتفاعات این ناحیه جنگلها و مراتعی سرسبز روییده است.

۱۳- ناحیه آب وهوایی گرم وخشک داخلی مربوط به کدام نواحی ایران می شود واین ناحیه به چه دلیل خشک است؟

این ناحیه که شامل نواحی مرکزی ایران است تابستا نهایی گرم و خشک دارد. خشکی این ناحیه به دلیل آن است که فقط در چند ماه از سال، آن هم به مقدار کم باران می بارد. در بعضی از بخشهای این ناحیه، بیابا نهایی به وجود آمده است که ممکن است سا لها در آنجا باران نباریده باشد؛ مانند بیابان لوت.

۱۴- در ناحیه گرم وخشک داخلی دما چه وضعیتی دارد؟
در ناحیه خشک داخلی ایران، اختلاف دمای شب و روز زیاد است و تابستا نها هوا بسیار گرم می شود.

۱۵- پوشش گیاهی در ناحیه آب وهوایی گرم وخشک داخلی چگونه است؟
این ناحیه از نظر پوشش گیاهی فقیر است و تنها گیاهان خشکی پسند مانند درختان تاغ و گز و بوته های خاردار در آنجا قادر به رشد و نمو هستند.

۱۶- ناحیه آب وهوایی گرم وشرجی سواحل جنوب در کدام قسمت ایران واقع شده است؟ و ویژگی آن چیست؟

این ناحیه در کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندرچابهار کشیده شده است. به طور کلی مناطق جنوبی ایران، تابستا نهایی بسیار گرم و زمستا نهایی ملایم دارد.

۱۷- چرا نواحی ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک ایران است؟
زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است.

۱۸- چرا در نواحی ساحلی جنوب ایران حالت شرجی بوجود می آید؟
به دلیل وجود دریا و تبخیر آب های آن نم هوا زیاد است، حالت شرجی به وجود می آید.

۱۹- چرا در نواحی آب وهوایی گرم و خشک داخلی و گرم و شرجی سواحل جنوب زراعت دیم امکان پذیر نیست؟
به دلیل کم بودن میزان بارندگی

۲۰- چرا بارندگی در نواحی ساحلی شمال بیشتر از نواحی ساحلی جنوب است؟
به دلیل وجود رشته کوه البرز و نفوذ هوای سرد از شمال دریای مازندران

۲۱- برای هر کدام از نواحی آب وهوایی ایران چند شهر نام ببرید. (نقشه صفحه ۵۹)
الف- معتدل و مرطوب خزری - ساری - رشت
ب- معتدل و نیمه خشک کوهستانی - مشهد - زنجان - کرمانشاه
ج- گرم و خشک داخلی - یزد - کرمان - زاهدان
د- گرم و شرجی سواحل جنوب - بندر عباس - بوشهر

سوالات درس ۱۲

۱- علت تنوع زیاد گونه های گیاهی و جانوری در ایران چیست؟
شرایط جغرافیایی ایران

۲- چند گونه گیاهی در ایران شناسایی شده است؟
حدود ۹۰۰۰ گونه

۳- چند گونه حشره در ایران تخمین زده می شود؟
حدود ۶۰۰۰۰ گونه

۴- کدام گونه های جانوری و گیاهی مخصوص ایران است ؟
سوسن چلچراغ - سمندر لرستانی - لاله واژگون

۵- مهمترین عامل از بین رفتن برخی از گونه های گیاهی و جانوری چیست؟
فعلیتهای نادرست انسا نها

۶- انسان در بهره برداری از طبیعت چگونه عمل می کند ؟ مثال بزنید.
ما در بهره برداری از طبیعت و رفع نیا زهای خودمان باید طوری برنامه ریزی و فکر کنیم که کمترین آسیب به محیط وارد شود.
برای مثال، کشیدن راه و ساختن خانه ها یا شهر ها، بدون تفکر و برنامه ریزی، جنگلها یا مراتع را از بین میبرد، برخی برای تأمین زغال و سوخت درختان را قطع میکنند.

۷- تعادل طبیعت چگونه به هم می خورد؟
وقتی درختان جنگلی در یک ناحیه نابود میشوند، جانورانی نیز که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند، از بین می روند و تعادل طبیعت به هم می خورد

۸- شکار بی رویه چگونه نسل بسیاری از جانوران را در خطر انقراض قرار می دهند؟
شکار بیش از حد و صید بی رویه نیز باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده است. وقتی شکارچیان برای تفریح یا استفاده از پوست، شاخ ها و استخوان، حیواناتی مثل گورخر، آهو یا پرندگان را در یک دشت محاصره و به آنها حمله می کنند، به تدریج نسل این گونه ها رو به کاهش میگردد یا در خطر انقراض قرار می گیرد.

۹- چرا زباله ها حیات زیستگاهها را تهدید می کنند؟
زیرا بسیاری از زباله هایی که ما تولید می کنیم، زیان آورند و سا لهای زیاد در محیط باقی میمانند.

۱۰- افزایش جمعیت چگونه بر زندگی گیاهان و جانوران تأثیر بدی میگردد؟
هرچه جمعیت بیشتر می شود، فعلیتهای کارخانه ای و حمل و نقل و تولید موادمی هم بیشتر

میشود. گاز های سمی که از اتومبیل ها یا کارخانه ها به هوا و آلودگی می شوند یا سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد، اثرات بدی بر زندگی گیاهان و جانوران دارند.

۱۱- مهمترین دلایل حفاظت از زیستگاهها کدامند؟

سپاسگزاری از نعم تهای خداوند

لذت بردن از زیبای یها و تفکر در آفرینش

حق حیات

وابستگی موجودات زنده به یکدیگر

فواید گیاهان و جانوران

۱۲- رابطه درست و صحیح با طبیعت نشانه چیست؟

نشانه شکر گذاری از نعمت های الهی

۱۳- آیا تخریب زیستگاهها آرامش انسان را برهم میزند؟

انسان از دیدن منظره های طبیعی لذت می برد. ما با دیدن جلوه های طبیعی به عظمت آفرینش خداوند پی میبریم. همه ما وقتی اوقات فراغت خود را در دامن طبیعت میگذرانیم احساس آرامش بیشتری میکنیم. اگر زیستگاهها، تخریب یا نابود شوند، انسان از نعمت استفاده و دیدن این زیباییها محروم می شود.

۱۴- آیا انسان حق دارد در استفاده از طبیعت زیاده روی کند؟

انسان، تنها موجود زنده روی زمین نیست، سایر موجودات زنده نیز حق حیات دارند و مثل انسان، مخلوق خداوند هستند. انسان ها می توانند فقط در حدی که نیا زهایشانرا برآورده کنند، از طبیعت بهره برداری کنند و حق ندارند به دلیل زیاده روی در مصرف یا سودجویی، گونه ها را نابود کنند.

۱۵- چگونه نابودی برخی از گونه های جانوری سبب نابودی جانوران می شود؟

وقتی برخی گونه های یک زیستگاه نابود میشوند، غذای برخی گونه های دیگر کمی شود و آن گونه نیز شروع به کاهش می کند، در نتیجه تعادل زندگی در آنجا بهم می خورد.

۱۶- برخی از فواید گیاهان و جانوران را ذکر کنید.

بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسانها هستند. ما از گوشت برخیدام ها یا پرندگان و میوه ها، غلات، سبزیجات و چای تغذیه می کنیم. بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماری ها استفاده می شوند. بخشی از دارو هایی که در داروخانه ها فروخته می شوند از عصاره گیاهان به دست آمده است.

۱۷- مهمترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست چیست؟

مهمترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست، مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آنها است.

۱۸- مهمترین شغل در سازمان حفاظت از محیط زیست چیست؟

محیط بان

۱۹- وظیفه و مسولیت محیط بانان چیست؟

محیط بان ها مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه هستند. محیط بان ها از منطقه تحت نظارت خود، بازدید میکنند و کلیه رویداد ها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست میشوند شناسایی میکنند.

۲۰- محیط بانان چه مواردی را به سازمان خود گزارش می دهند؟

آنها ممکن است قطع درختان، بوته کنی، شکار غیرقانونی، روشن کردن آتش، آلودگی های محیط زیستی یا سیل و طغیان رودخانه را در یک مکان مشاهده کنند و آن را به سازمان گزارش دهند. بدین ترتیب محیط بانان با همکاری سایر اعضای سازمان از آلودگی و تخریب محیط زیست جلوگیری میکنند.

۲۱- برخی از کارهایی را که ما برای حفاظت از محیط زیست می توانیم انجام دهیم را ذکر کنید.

نچیدن گل ها

کاشت و نگهداری گیاهان در محیط زندگی

قرار دادن غذا و آب برای حیوانات در زمستان

قرار دادن باقیمانده برنج یا نان برای پرندگان

کاهش مصرف کاغذ و دستمال کاغذی و جدا کردن کاغذ از زباله های تر
نخریدن وسایل تزئینی درست شده از اعضای حیوانات
روشن نکردن آتش در جنگل
تماس با شهرداری یا سازمان حفاظت از محیط زیست در صورت بروز آلودگی مهم در محل زندگی

۲۲- منظور از منطقه حفاظت شده چیست؟

سازمان حفاظت محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد، به عنوان منطقه حفاظت شده اعلام میکند. این منطقه ممکن است جنگل یا مرتع* یا دشت و کوهستان باشد.

۲۳- چند مورد از مناطق حفاظت شده ایران را ذکر کنید.

برای مثال، منطقه جنگلهای حرا در آب های خلیج فارس و دشت ارزن در فارس و اشترانکوه در لرستان از مناطق حفاظت شده کشور ما هستند.

۲۴- برخی از مقررات مناطق حفاظت شده را بنویسید.

شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.

۲۵- اصل ۵۰ قانون اساسی چه چیزی را مطرح می کند؟

در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد و ...